

मुक्तस्वाध्यायपीठम्

(Institute of Distance Education)

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

५६-५७, इन्स्टीट्यूशनल एरिया, जनकपुरी,
नवदेहली-११० ०५८

आचार्यसेतुः (व्याकरणम्) - चतुर्थपत्रम् प्रदत्तकार्यम् (Assignment)

2021-22

पत्रम् - विषयः -
अध्येतुः नाम - पञ्जीकरणसंख्या -
अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकाप्रेषणदिनाङ्कः -
अध्येत्रा उत्तराणि विलिख्य एतत्पुस्तिकाप्रत्यर्पणदिनाङ्कः -

अध्येतुः हस्ताक्षरम् कृतवक

मूल्याङ्कनकर्तुः नाम -
मूल्याङ्कनकर्त्रा एतत्पुस्तिकाप्राप्तिदिनाङ्कः -
मूल्याङ्कनकर्त्रा मूल्याङ्कनानन्तरं संस्थाने समर्पणदिनाङ्कः -
अध्येत्रा प्राप्ताङ्काः -

खण्डाः	निर्धारिताङ्काः	प्राप्ताङ्काः
खण्डः - क	20 X 02 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ख	05 X 08 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ग	02 X 10 = 20 अङ्काः	
	पूर्णाङ्काः - 100	प्राप्ताङ्काः -

मूल्याङ्कनपुरस्सरं परामर्शैः सह अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकायाः पुनःप्रेषणदिनाङ्कः -

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम् कृतवक

स्थानम् -

दिनाङ्कः -

आचार्यसेतु: (व्याकरणम्) - चतुर्थपत्रम्

विषय: - अष्टाध्यायीप्रक्रियाविज्ञानम् - 100 अङ्काः ।

निर्देश: - अस्य प्रश्नपत्रस्य शतम् (100) अङ्काः निर्धारिताः सन्ति एवम् अस्मिन् त्रीणि (3) खण्डानि सन्ति। अध्येत्रा एषु समाहितानां प्रश्नानामुत्तरं पृथग्विहित-विस्तृत-निर्देशानुसारेण देयम्।

Note - This paper is of one hundred (100) marks containing three (3) sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.

खण्डः - क

अङ्काः 20 x 2 = 40

निर्देश: - अस्मात् खण्डात् केचन विंशतिः (20) प्रश्नाः समाधेयाः।

Note - This section contain twenty five questions. Out of these twenty (20) questions should be answered.

1. केषु माहेश्वरसूत्रेषु स्वरवर्णाः सन्ति ।
2. सर्वेषाम् व्यञ्जनवर्णानाम् बोधकः कः प्रत्याहारो वर्तते ?
3. कृष्णद्धिः इत्यस्य सन्धिविच्छेदम् लिखत ।
4. अयादेशः केन सूत्रेण भवति ?
5. दैत्यारिः इत्यत्र कः सन्धिः ?
6. केभ्यः धातुभ्यः कर्मणि लकाराः भवन्ति ?
7. लिट् लकारः कस्मिन्नर्थे भवति ?
8. एङः पदान्तादति सूत्रस्यार्थो लेखनीयः ।
9. पाचकः इत्यत्र प्रकृतिप्रत्ययौ कौ ?
10. रामशब्दस्य षष्ठीबहुवचने किम् रूपम् ?
11. नदीसंज्ञाविधायकम् सूत्रम् किम् ?
12. एधधातोः लङि प्रथमपुरुषैकवचने किम् रूपम् ?
13. सवर्णसंज्ञाविधायकम् सूत्रम् लिखत ।
14. कृत्तद्धितसमासाश्च सूत्रेण का संज्ञा विधीयते ?
15. रामाणाम् इत्यत्र णत्वविधायकम् सूत्रम् निर्दिशत ।
16. गवेन्द्रः इत्यत्र केन सूत्रेण अवडादेशो भवति ?
17. अभूत् इत्यत्र कः लकारः ?
18. हरी रम्यः इत्यत्र केन दीर्घो भवति ?
19. सम्बन्धार्थे का विभक्तिः ?
20. के वर्णाः गुणसंज्ञकाः भवन्ति ?
21. भविष्यति इत्यत्र इट् विधायकम् सूत्रम् किम् ?

22. सार्वधातुकार्धधातुकयोः सूत्रस्य अर्थो लेखनीयः ।
23. सुट् आगमविधायकम् सूत्रम् लिखत ।
24. निष्ठाप्रत्ययान्तस्य उदाहरणद्वयं लिखत ।
25. कर्ता इत्यत्र तृचप्रत्ययः केन सूत्रेण विधीयते ?

खण्डः - ख

अङ्काः 5 x 8 = 40

निर्देशः - अस्मात् खण्डात् केचन पञ्च (05) प्रश्नाः समाधेयाः। प्रत्येक प्रश्नः प्रायः शतशब्दैः (100) समपेक्ष्यते ।

Note - This section contains eight questions. Out of these five (05) questions should be answered. Each question should be answered in about one hundred (100) words.

1. तुल्यास्यप्रयत्नं सवर्णम् सूत्रम् स्पष्टयत ।
2. मद्ध्वरिः , पावकः , उपोषति एते प्रयोगाः साधनीयाः ।
3. देवैश्वर्यम् , गङ्गोदकम् , गङ्गे अमू एतान् प्रयोगान् साधयत ।
4. सर्वस्मात् , सन्नच्युतः , रामेषु ससूत्रम् एतान् साधयत ।
5. न विभक्तौ तुस्माः सूत्रम् व्याख्यात ।
6. तव्यत्तव्यानीयरः सूत्रम् सोदाहरणम् व्याख्यात ।
7. याडापः सूत्रम् सोदाहरणम् प्रतिपादयत ।
8. ज्ञान शब्दस्य सर्वासु विभक्तिषु रूपाणि लिखन्तु ।

खण्डः - ग

अङ्काः 2 x 10 = 20

निर्देशः - अस्मात् खण्डात् द्वौ (02) प्रश्नौ समाधेयौ। प्रत्येक प्रश्नः प्रायः त्रिशतशब्दैः (300) समपेक्ष्यते।

Note - This section contains four questions. Out of these two (02) questions should be answered. Each question should be answered in about three hundred (300) words.

1. हल्ङ्गाभ्यो दीर्घात्सुतिस्यपृक्तं हल् सूत्रम् सोदाहरणं व्याख्यायताम् ।
2. उ उमेशः , वागीशः, हरी रम्यः , कर्ता , भेत्तव्याः , करणीयः , भविता , भवन्तु एषु मध्ये पञ्च प्रयोगाः साधनीयाः ।
3. व्यञ्जनसन्धिमाश्रित्य एको निबन्धो लेख्यः ।
4. रामशब्दस्य तथा गौरीशब्दस्य रूपाणि लिखन्तु ।

